

**Rondane-Dovre
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk Villreinsenter Nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkin

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 911 61 458
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/rondane-dovre>

DNT Oslo og Omegn
Postboks 7 Sentrum
0101 OSLO

Saksbehandler Trond Stensby

Vår ref. 2021/12779-9 432.3

Deres ref.

Dato 03.02.2023

Delegert sak - Rondane NP - Frydalen LVO - alternative traseer - motorferdsel snødekt mark 2023 - kvisting av skiløyper - Rondvassbu - DNT Oslo og Omegn

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 får DNT Oslo og Omegn dispensasjon fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, § 3, pkt. 6.1, samt hjemmel Frydalen landskapsvernområde § 3, pkt. 1.3 og 5.1 for stikking av to alternative traseer for skiløype (33) til Rondvassbu (i tillegg til traseen som er vist i vedlegg 18 til forvaltningsplane):

- a. Nordvest for Ula, fra snøbru løype 31 til Spranget, jf. kart i søknaden fra DNT Oslo og Omegn datert 03.01.23.
- b. Langs bilvegen/transportraseen til Rondvassbu.

Målet med dispensasjonen er å høste erfaringer for å finne en varig løsning fra og med sesongen i 2024.

Vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for året 2023.
- Kjøring i verneområdene skal begrenses til et minimum.
- All kjøring skal skje på en hensynsfull måte slik at skader på vegetasjon og unødige forstyrrelse av dyrelivet unngås.
- Kjøringen skal utføres på godt snødekt mark.
- Vegen til Rondvassbu kan brukes som normal transportveg som en prøveordning i 2023:
  - I dette er det inkludert å planere traseen med tråkkemaskin for å unngå at traseen blir så skrå at ikke kan kjøres varetransport.
  - Her er det merket med brøytetikk, og det kan suppleres med noen stikk for å sikre sikker ferdsel.
- I begynnelsen av sesongen må kjøringen avklares i forkant med SNO v/Finn Bjormyr, tlf 481 13 647.

**Nasjonalpark
Naturreservat**

Dovre, Rondane
Flakktjørna, Grimsdalsmyrene, Hemmeldalen, Hovdsjømyrene, Kattuglehøi, Mesætermyre, Myldingi, Veslehjerkintjønnin

Landskapsvernområde

Dørålen, Frydalen, Grimsdalen, Vesle Hjerkin

- Løypene som kvistets/stikkes tillates kun gjennomkjørt med snøskuter etter stort snøfall og uvær for ettersyn og supplering av stikkinga, og skal følge fastlagte løypetraséer i henhold til forvaltningsplanen, vedlegg 18 og 23.
- Løypestikk kan settes ut i henhold til tidsperiodene som er spesifisert for de ulike kategoriene av løyper (kategori 2 og 3) og løypestikk skal være samlet inn seinest 4 dager etter 2.påskedag

Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen bare gjelder i forhold til verneforskriften for Rondane nasjonalpark, og ikke i forhold til motorferdselloven med tilhørende forskrifter. Kommunen har ansvar for behandling etter motorferdselloven. Tiltakshaver har selv ansvar for innhenting av samtykke fra berørte grunneiere.

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. En eventuell klage stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre.

Dokumenter i saken

Søknad fra DNT Oslo og Omegn, datert 03.02.23.

Saksopplysninger

Vi har mottatt e-post fra DNT Oslo og Omegn, datert 03.02.23 med søknad om stikking av alternative skiløypetraseer til Rondvassbu m.m.:

«Jeg viser til dialog de siste dagene om kvisting til og transport til Rondvassbu.

Hensikten med denne e-posten er å avklare hvordan vi løser kvisting og transport til Rondvassbu vinteren 2023. Dette er blitt en litt uoversiktlig sak med mange parter og flere søknader. Dette har også skjedd over en periode slik at alt henger ikke helt sammen. E-posten går derfor i kopi til alle involverte i håp om at alle skal bli oppdatert på status:

Statskog og DNT Oslo og Omegn må bli enige om bruken av brua på Spranget. Før siste avklaring var det grovt sett slik at vi kunne bruke brua til motorferdsel og transport hvis andre traseer ikke kunne brukes. Skiløpere hadde ikke anledning til å bruke brua. Etter siste avklaringer kan nå skiløpere krysse brua slik at den godkjente vintertraseen kan brukes. Denne bruken skal formaliseres mellom DNT Oslo og Omegn og Statskog. Det skal også kvistes og skiltes slik at skiløperne kan krysse Ula på den preparerte traseen, og så gå opp på nordsiden av Ula til den godkjente traseen ved Spranget.

Strekningen som er markert med gult på kartet nedenfor er tidligere omsøkt og gitt tillatelse til å bruke i 2023, men slik vi forstår dette må det gis egen tillatelse fra nasjonalparkforvaltningen til kvisting oppover langs elva. Vi setter opp nye visningskilt i de aktuelle kryssene. Dette vil også bli justert i beskrivelsene på ut.no.

Slik vi har forstått dette nå har Fjellstyret gitt oss alle nødvendige tillatelser til traseene som er beskrevet her.

Fjellstyret ønsker at vi tester vegtraseen som transportveg til Rondvassbu vinterstid, og har gitt oss tillatelse til dette. Dette er vi innstilt på å teste. Her har imidlertid

Nasjonalparkforvaltningen lagt til grunn at vegtraseen kun skal bruk hvis det er lite snø i den andre og godkjente traseen. Vi søker derfor om å kunne bruke vegen som normal transportveg til Rondvassbu som en test i 2023, og i dette er det inkludert å planere traseen med tråkkemaskin for å unngå at traseen blir så skrå at ikke kan kjøres varetransport. Her er det merket med brøytestikk, og vi søker om å supplere med noen stikk for å sikre sikker ferdsel.

Vi vil imidlertid påpeke at vi er skeptiske til å lede folk langs vegtraseen slik Statskog og Fjellstyret ønsker fordi det kan være rasfare på siste strekningen inn mot Rondvassbu samtidig som det kan være skummelt å gå ut elva og vannet her. Vi vil derfor følge med på vær og føreforhold og evt justere vår beskrivelse på ut.no hvis det er farlig å bruke denne traseen. Dette skulle være en test og vi er åpne for å kun teste og dokumentere forholdene langs vegen gjennom vinteren framfor å lede folk langs vegen. Men dette kan ikke DNT Oslo og Omegn avgjøre slik saken står.

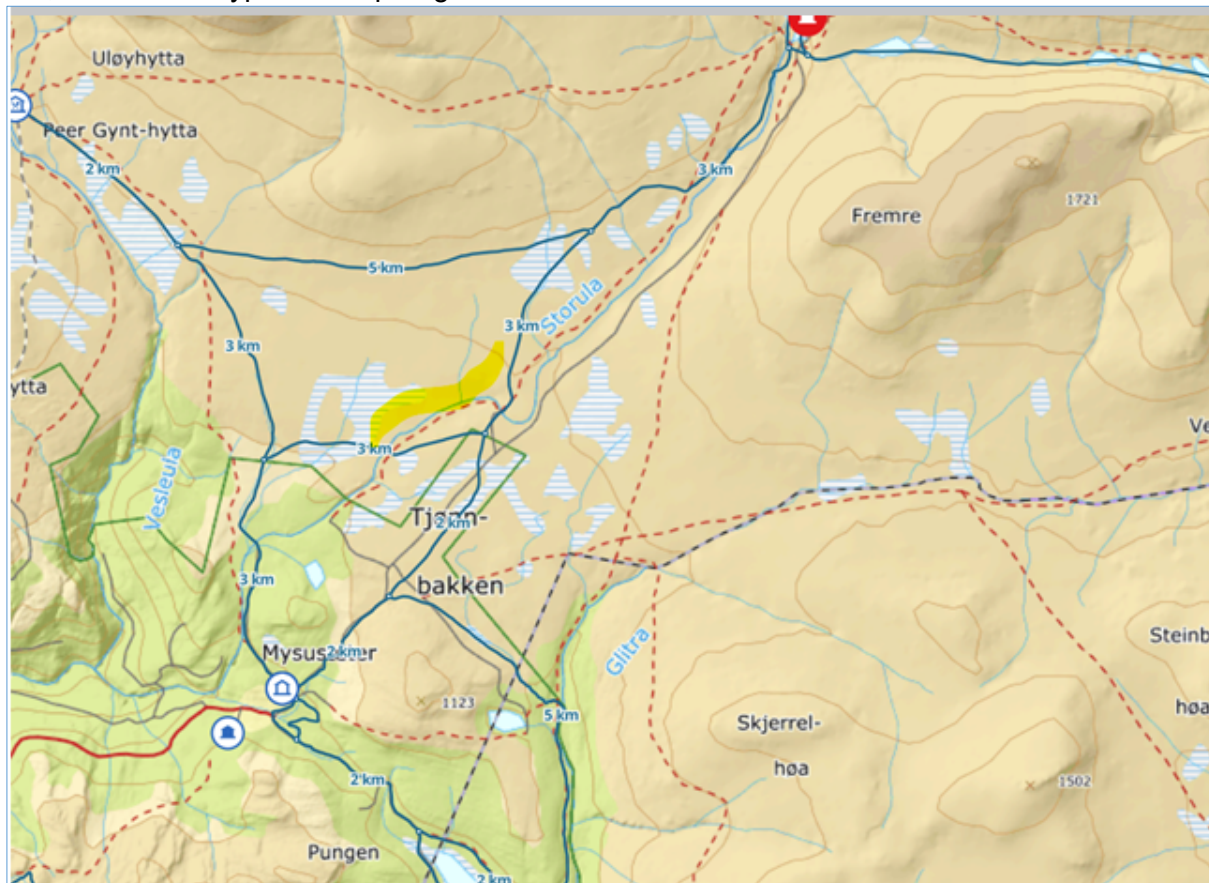
Med bakgrunn i dette må dermed følgende løses:

- *Statskog og DNT Oslo og Omegn må inngå fornyet avtale om bruk av brua på Spranget for skiløpere.*
- *Nasjonalparkforvaltningen søkes med dette om kvisting på strekningen langs Ula merket med gult under.*
- *Nasjonalparkforvaltningen søkes med dette om tillatelse til supplerende kvisting og utvidet rett til transport på vegen inn mot Rondvassbu vinteren 2023.*

Hvis det er spørsmål til saken er det fint om dette kan løses i direkte kontakt med oss siden arbeidet med kvistingen skal starte ganske snart. Det er Røde Kors som er engasjert til kviste og siden det i hovedsak er bruken etter at kvisten er på plass som er omsøkt legger vi til grunn at vi kan bruke tillatelsene som foreligger og starte kvistingen.

Når vintersesongen er over bør vi møtes for å evaluere erfaringer og videre arbeid, og vi vil ta initiativ til et slikt møte.»

Vedlagt søknaden følger et kartutsnitt med omsøkt alternativ trase for løype 33, nordvest for Ula, fra snøbru løype 31 til Spranget:

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Miljøverndepartementet har i brev av 9. mars 2011 delegert forvaltningsmyndigheten for verneområdene til Rondane-Dovre nasjonalparkstyre i medhold av naturmangfoldloven § 62, jf. § 77.

I medhold av vedtak i Rondane-Dovre nasjonalparkstyre den 25. september 2015 er myndighet til å treffe vedtak i alle saker som gjelder søknad om tillatelse etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser, samt kurante saker etter naturmangfoldlovens § 48, delegert til nasjonalparkforvalter/sekretariat. Dette inkluderer eksempelvis saker som omhandler motorferdsel både på snødekt mark og barmark, organisert ferdsel, og ferdsel med hest, sykkel eller hundespenn.

Verneformål – forskrift

Rondane nasjonalpark

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Rondane nasjonalpark er å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- ta vare på sentrale leveområder til villreinstammen i Rondane,
- sikre variasjonsbredden i naturtyper som Rondaneområdet omfatter, herunder innslag av høyereliggende bjørke- og barskog,
- bevare landskapsformer og særpregede geologiske forekomster,
- ta vare på verdifulle kulturminner.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

e. Oppsetting av skilt og merking av stier i henhold til forvaltningsplanen.

6.1. Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken, er forbudt.

Frydalen landskapsvernområde

§ 2 Formål

Formålet med opprettelsen av Frydalen landskapsvernområde er å:

- ta vare på et særpreg og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart,
- ta vare på leveområder for villreinstammen i Rondane og et rikt dyre- og planteliv,
- ta vare på landskapsformene.

Allmennheten skal fortsatt ha anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

§ 3 Vernebestemmelser

1.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

k. Opparbeiding og merking av nye turstier og løyper.

5.1. Motorisert ferdsel med motorkjøretøy til lands og til vanns er forbudt, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter over bakken er forbudt.

5.3. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

d. Motorferdsel på vinterføre i forbindelse med opparbeiding, merking og preparering av skiløyper og skibakker.

Forvaltningsplan

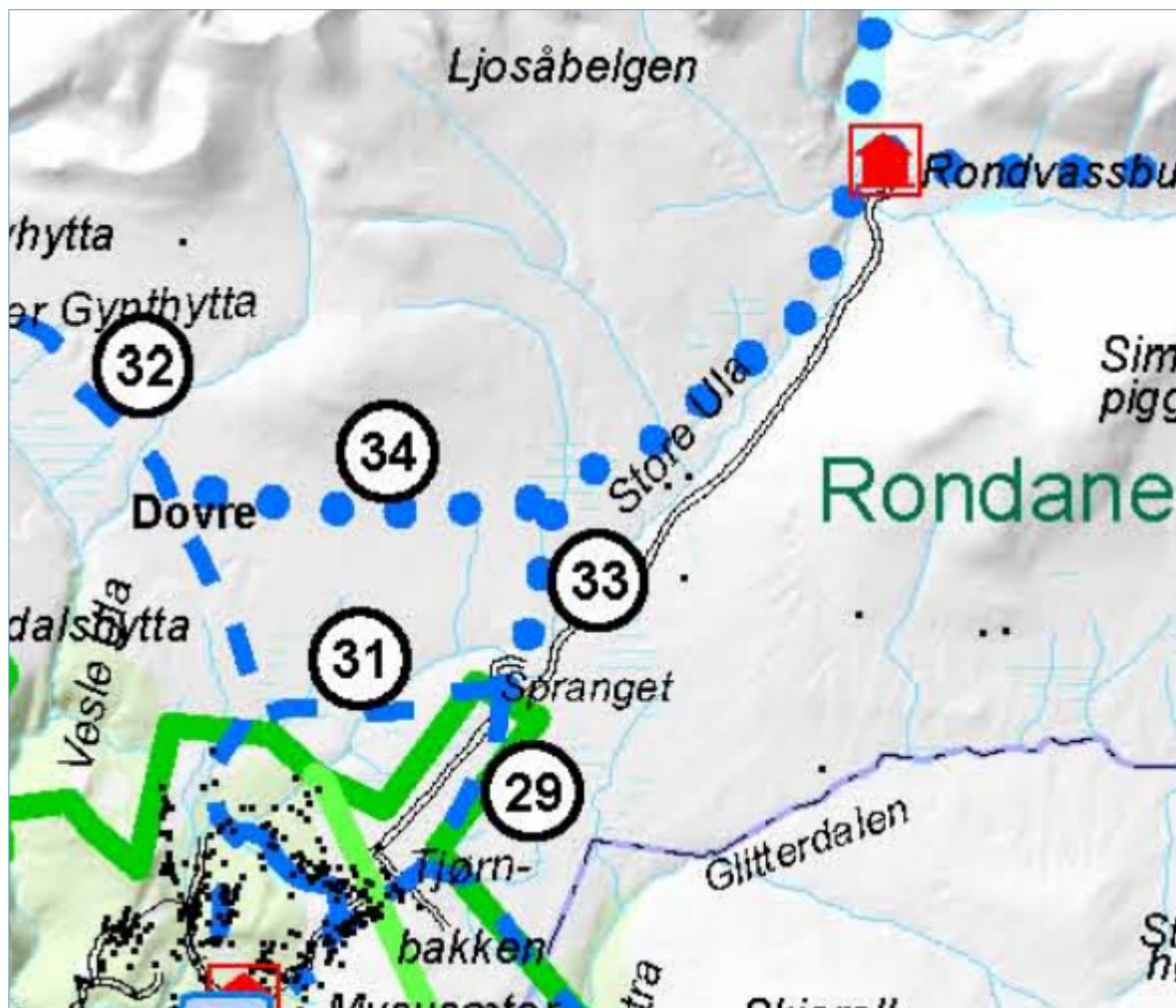
s. 67

Det finnes i hovedsak tre kategorier skiløyper. Hva slags kategori hvert enkelt løype tilhører og hvem som er ansvarlig fremgår i vedlegg 23 i forvaltningsplanen. Hvor løypetraséene går fremgår i vedlegg 18. Utover tillatt tidsrom for annonsering av løypene, er det lagt inn noen dager for selve arbeidet med både å merke og fjerne merkingen. Preparerte løyper kjøres opp regelmessig. De preparerte løypene er vanligvis også stikka. De løyper som kun blir stikka er tillatt gjennomkjørt med snøskuter etter stort snøfall og uvær for ettersyn og supplering av stikkingen. Det er ikke tillatt å preparere spor i de stikka løypene. Motorferdselen bør generelt holdes på et så lavt nivå som mulig.

Dette er de tre kategoriene:

1. Preparert skiløype tillatt preparert og merket fra da forholdene ligger til rette for preparering frem til og med 20. april. I de år påsken kommer senere enn 20. april er preparering tillatt til og med 2. påskedag. Stikker skal være innsamlet senest fire dager etter sluttdato for preparering.
2. Stikka skiløype merking tillatt annonsert fra 10. februar til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode.
3. Stikka påskeskiløype merking tillatt annonsert fra fredagen en drøy uke før palmesøndag til 2. påskedag. Stikker kan settes ut to dager før og samles inn senest fire dager etter tillatt annonseringsperiode.

I vedlegg 18 til forvaltningsplanen er det vist følgende godkjente traseer for skiløyper i området:

Naturmangfoldloven

Dispensasjonstekst

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som «ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig». Begge vilkår må være oppfylt. Unntak kan også vurderes «dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Dispensasjon må heller ikke nødvendigvis gis om vilkåra skulle være oppfylt. Skjønn og instruks fra overordnede myndigheter spiller også inn. Dispensasjonsregelen i § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet

Saken må i tillegg til vurdering etter verneforskrift og forvaltningsplan også vurderes etter naturmangfoldlovens § 7 om miljørettslige prinsipper i

§ 8 kunnskapsgrunnlag,

§ 9 føre-var prinsippet,

§ 10 samlet belastning på økosystemet,

§ 11 kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver samt

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

De omsøkte alternative traseene er ikke vist i Forvaltningsplan for de store verneområdene i Rondane. Tiltakene må derfor ha dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 fra verneforskriften for Rondane nasjonalpark, samt tillatelse etter verneforskriften for Frydalen landskapsvernområde.

Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt.

Motorisert ferdsel skal holdes på et lavt nivå innenfor verneområdene og er i utgangspunktet forbudt. I verneforskriftene er det likevel hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å gi tillatelse til stikking av skiløyper og motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med nødvendig transport av brensel, materialer m.v. til buer og hytter. Selv om det ikke i samtlige verneforskrifter er en direkte hjemmel for motorferdsel i forbindelse med stikking av skiløyper, er forvaltningsplanen klar på at dette er måten det stikkes på. I forvaltningsplanen står følgende i forbindelse med turisthyttenes virksomhet (s.87): *«Det stikkes skiløyper med kvister ved hjelp av snøskuter inn til og mellom hyttene»*.

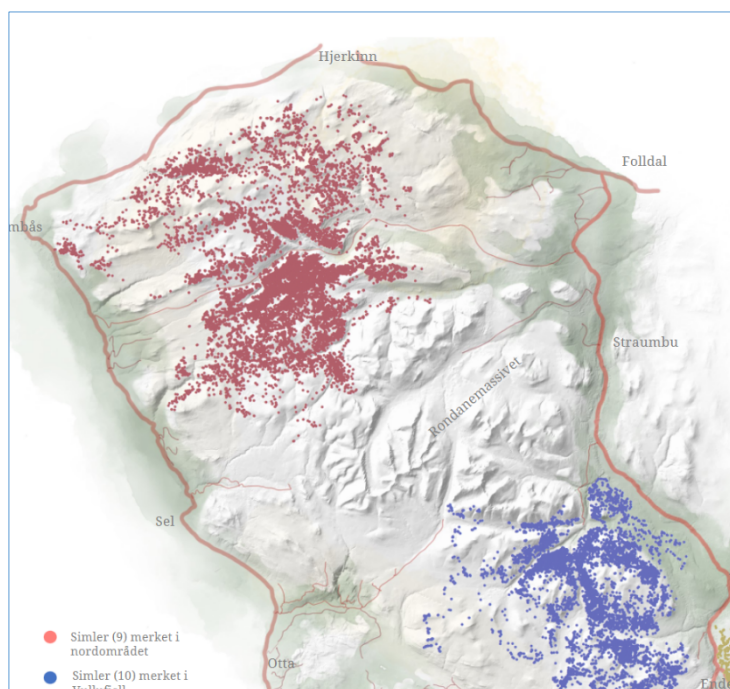
Når det gjelder kvisting/stikking av skiløyper er det en del av verneformålet å sikre allmennheten tilgang til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Merking med kvist av løypene mellom turisthyttene i området har lange tradisjoner som det er naturlig å videreføre i henhold til verneformålet.

DNT Oslo og Omegn har i flere år hatt tillatelse til merking av skiløyper i de store verneområdene i Rondane. Vi viser til forvaltningsplanen, der løypene er inntegnet på kart (vedlegg 18) med tilhørende tabell over hvem som er ansvarlig for hver løype (vedlegg 23).

I samband med planer om å rive brua over Ula ved Spranget er det behov for å finne alternative traseer for stikking av skiløype til Rondvassbu. Dette har vært drøftet på ulike møter med DNT, Statskog SF og Sel fjellstyre. Riving av brua over Ula vil bidra til å kanalisere ferdselen til Rondvassbu, og således kunne ha positive effekter for verneverdiene i området. En begrenset tillatelse til stikking av ulike traseer i 2023 vil derfor bidra til å finne en varig løsning, som også kan bedre forholdene for verneverdiene. Vi vurderer det derfor slik at vilkårene for å gi dispensasjon er til stede.

Kunnskapsgrunnlaget (naturangfoldloven § 8).om verneverdiene i dette området er godt. Når det gjelder villrein foreligger

- NINA Rapport 1013, Sluttrapport fra GPS-merkeprosjektet 2009-2014 og
- NINA Rapport 339 fra 2008 som oppsummerer kunnskapsstatus og leveområde, samt tilhørende kart utarbeidet i forbindelse med arbeid med regional plan for villreinen i Rondane og Sølnekletten.
- NINA Rapport 551 utreder konflikten mellom villrein og menneskelig ferdsel
- NINA Rapport 2126 Klassifisering av de ti nasjonale villreinområdene etter kvalitetsnorm for villrein. Første klassifisering – 2022.

Figur 1. Arealbruken til GPS-merkede simler vinter (desember tom mars) i årene 2009-2018.

Det legges vekt på at motorferdselen skal foregå på godt snødekt mark slik at man unngår terreng- og vegetasjonsslitasje. I tillegg skal kjøringen foregå på en slik måte at dyreliv og brukere av områdene ikke blir unødig forstyrret. Den omsøkte aktiviteten er vurdert gjennom forvaltningsplanarbeidet og gitt at motorferdselen foregår i en begrenset periode når løypene er annonsert stikka vil den samlede belastningen i området ikke blir for stor (naturmangfoldloven §10).

Arbeidet med revidering av Forvaltningsplanen for de store verneområdene i Rondane ble satt i gang i 2021. Temaet skiløyper og turstier vil være en del av dette arbeidet, og vil vurderes med bakgrunn i oppdatert kunnskapsgrunnlag. Dette vil kunne føre til endringer av godkjente skiløyper og turstier i forvaltningsplanen.

Konklusjon

Vi vurderer at det kan gis dispensasjon til motorferdsel for stikking/kvisting av skiløyper med vilkår.

Med hilsen

Trond Stensby
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Rondane nord villreinutvalg

SEL KOMMUNE

Rondvassbu

Eirin Berge

Rondane nord villreinutvalg

Statsforvalteren i Innlandet

Statskog SF, v. Hilde Hammer

Sel fjellstyre

Bjarte Solhaug

Jan Erik Reiten

Statens naturoppsyn v/Finn

Bjormyr

Villreinnemnda for Rondane og

Sølnkletten

Botten Hansens gate 9

Postboks 987

c/o Statsforvalteren i
Innlandet, boks 987

2670 OTTA

2604 LILLEHAMMER

2604 LILLEHAMMER